

Consumers, Health, Agriculture
and Food Executive Agency

Better Training for Safer Food

Domagoj KRIZAJ

J. Bompard

GF-TADs
GLOBAL FRAMEWORK FOR THE
PROGRESSIVE CONTROL OF
TRANSBOUNDARY ANIMAL DISEASES

Stalna skupina stručnjaka za afričku svinjsku kugu u Europi
u okviru GF-TAD-ova <Globalni okvir-prekogranične bolesti životinja>

Priručnik o afričkoj svinjskoj kugi kod divljih svinja i biološkoj
sigurnosti tijekom lova

Glavni autori:

Vittorio Guberti, Sergei Khomenko, Marius Masiulis, Suzanne Kerba

u EU glavni domaćin bolesti ASK je SD

EU strategija:

- smanjivanje populacije SD
- pronalazak i sigurno uklanjanje najmanje 50% zaraženih trupala
- zabrana zimske prihrane

Biosigurnost za lovce

Zašto nama lovcima treba biosigurnost?

- bez ljudskog faktora ASK se širi polako
- biosigurnost – skup mjera koje smanjuju rizik unosa i širenja bolesti
- plan biološke sigurnosti lovišta - svrha

Biosigurnost prije, za vrijeme i nakon lova

biosigurnost prije lova

uvesti obvezatnu dezinfekciju lovaca (vozila, opreme) kod **ulaska** u lovište (**bitno, posebno kad dolaze strani lovci**) - spriječiti prijenos virusa radi „ljudskog faktora“ odnosno preko cipela, guma motornih vozila i slično

dezinfekcija vozila (i odjeće)

dezinfekcija obuće

biosigurnost za vrijeme lova

spriječiti kontaminaciju tla, lovaca, opreme i vozila:

- ograničiti ulazak privatnim automobilima
- ne odrobljavati SD na mjestu odstrjela
- transportirati odstrijeljene SD uz minimalno zagađenje - osiguranje od gubitka tjelesnih tekućina, posebno krvi

NE!

NE!

DA!

DA!

biosigurnost nakon lova

- skupni lovovi
- posebna pozornost kod davanja počasti divljači
- najrizičnije mjesto za širenje virusa jest mjesto guljenja divljači odnosno mjesto obrade
- odvojiti mjesto guljenja/obrade SD od mjesta guljenja/obrade ostalih vrsta divljači
- svako lovište mora imati hladnjak

Skupni lov je učinkovit način za smanjivanje populacije ali i za širenje zaraze!

Počast divljači – tradicija uz oprez!

guljenje/obrada divljači – iznutrice **NE** ostavljati u šumi!

- zabraniti ulazak bez potrebe
- dezinfekcija prostora i alata **MORA** postati rutina

što s iznutricama?

- spriječiti njihovo raznošenje
- dobra lovačka praksa – odlaganje u jame uz posipavanje živim vapnom – **DA!**

Dezinfekcijska sredstva

CEKINA

VARIKINA

za izbjeljivanje i dezinfekciju

Cekina je učinkovito sredstvo za potpunu higijenu doma i radila. Prilikom primjene ne oštećuje rublje i daje mu sjajnu bijelinu. Uspješno uništava gljivice s drvenih površina, zidova, te flegu između keramičkih pločica. Čisti i dezinficira hladnjače, podove, sanitarije i druge teške površine.

Pravilno izbjeljivanje RUBLJA: može se primijeniti ručno i strojno. Ručno izbjeljivanje: u 10 litara hladne ili tople vode otopi 100 ml Cekine te oprani oprano rublje i namakati najviše 8 sati u hladnoj vodi ili 3 sata u toploj vodi. Rublje potom isprati s puno vode.

Strojno izbjeljivanje: ako perilica ima program za automatsko otvaranje izbjeljivača, treba postupiti po uputstvo za korištenje perilice. Ukoliko perilica nema program automatskog izbjeljivanja treba izabrati program pretrpanja i dodati 100 ml Cekine te pokrenuti pranje. Preporučamo koristiti za neobojene i pamučna tkanine.

ČIŠĆENJE I DEZINFEKCIJA: koristi se kao otopina Cekine i vode u omjeru 1:50. Težnje površine se prepuste dezinfekcijskom djelovanju od 30 do 60 minuta, a potom se ispiru vodom. Za dezinfekciju drvenih površina i zidova može se koristiti nerastvorena Cekina.

Ispravna dozvola izdana od: OUV RH Klasa: LPIF-034-03/03-02/00/01
Bocni pripravak: Klasa: LPIF-343-04-09-05/025 Sadržaj: 5% otopina na bazi vode
Uz: broj: 534-05-01-4/2-09-2 Sadržaj: 1% otopine na bazi vode

Proizvođač: Miroslav d.o.o., P. Preradovića 275, 31400 Đakovo
www.miroslav.hr, miroslav@miroslav.hr • Zrenjina podružnica, Hrvatska
Sve su proizvode obično i na ambalaži. Rok upotrebe: 2 godine.

SP Jazek: Našic epox-npox d.o.o., Bečkovice 5500 Činik, tel: +385(0)4 511 448, KONGRESNA, Koprivnica, 71000 Senovo
PG Uvoznik: MIRA, AICR - CO d.o.o., Rybnikova, Senovo br.2, 31000 Pločnik, Črna Gora, tel: 382 960 380

hambydairysupply

primjena

ZAPAMTI!

- lovci su bliže SD od ikoga drugoga i prva su crta obrane
- uvijek znajte koga obavijestiti (veterinare, šumare...)
- higijena u lovu je jako bitna – dezinfekcija
- biosigurnosne mjere su jednostavno pravilo kako izbjeći bolest
- dobro je da rizične zemlje razviju i uvedu osnovne biosigurnosne mjere za lovce **prije** dolaska ASK
- bez ljudskog faktora ASK se širi jako polagano

ZAKLJUČNO - što moramo kao lovci učiniti kako bismo spriječili širenje ASK na Hrvatsku?

Osnovno - podignuti svijest članstva o kakvoj se bolesti radi jer ćemo tada lakše provesti i sve ostale mjere a te su za sada, jer još nismo zaraženo područje već radimo na prevenciji:

- uvesti obvezatnu dezinfekciju lovaca (vozila, opreme) kod **ulaska** u lovište (**bitno, posebno kad dolaze strani lovci**) i kod izlaska - spriječiti prijenos virusa radi „ljudskog faktora“ odnosno preko cipela, guma motornih vozila i slično
- uvesti lovnu higijenu odnosno naviku manipulacije odstrijeljenom divljači na način da se što manje kontaminiraju tlo i vozila pomoću plastičnih posuda ili vreća, nošenjem iznad tla i slično – naviknuti lovce na takvu manipulaciju i prije pojave ASK
- odvojiti mjesto za obradu SD (zabraniti odrobljavanje na terenu) od mjesta za obradu drugih vrsta divljači te uvesti praksu dezinficiranja mjesta i alata – naviknuti lovce na takvu manipulaciju i prije pojave ASK
- odrediti mjesto za odlaganje nusproizvoda SD što bliže mjestu obrade SD, onemogućiti pristup tom mjestu (npr. ograđivanjem) i redovito ga dezinficirati – naviknuti lovce na takvu manipulaciju i prije pojave ASK
- poduzimati mjere za sprečavanje povećanja populacije SD sustavnim smanjivanjem zimske prihrane divljači odnosno svesti zimsku prihranu isključivo na primamljivanje hranom te provoditi odstrel zrelih krmača
- svako pronađeno truplo SD dostaviti nadležnoj veterinarskoj stanici na testiranje, uz obvezatnu primjenu biosigurnosnih mjera kao da manipuliramo sa zaraženim truplom

Uzmite letke i podijelite ih kolegama!

Hvala na pozornosti.

Dobra Kob!